

MONTESA

el poble

Al terme de Montesa s'han localitzat restes d'assentaments pertanyents a la prehistòria i a les èpoques ibera i romana, però serà a partir del període islàmic quan Montesa assoleixca importància.

Jaume I conquerí Xàtiva en 1244, obligant els musulmans a retirar-se a Montesa. Anys més tard, Alfons III d'Aragó (I de València), atorgà carta de poblament en 1289 perquè cent vint famílies de cristians s'establiren a Montesa i a Vallada.

No obstant això, l'esdevenir històric de la població vindrà marcat per la cessió de la vila i el seu castell, en 1319, a la recent creada orde de Santa Maria de Montesa.

Després de la Guerra de Successió, s'elegí Montesa com a capital d'una de les tretze governacions en les que va ser dividit l'antic regne de València. En 1748 la vila sofrí els efectes de dos terratrèmols que, sens dubte, condicionaran en gran manera la seua història.

Hui Montesa és una vila afable que ha sabut mantenir la seua essència. Els seus 1.390 habitants treballen majoritàriament en l'agricultura, sent els cultius més estesos els fruiters, en particular el taronger, junt a petits espais dedicats a l'horta.

Desapareguda l'orde del Temple, Jaume II va proposar la creació d'una orde militar, de caràcter nacional, dotada amb els béns que templers i hospitalers posseïen al regne de València, i va oferir la vila de Montesa i el seu castell com a seu per a la nova orde.

El monarca desitjava una orde que es regís pels principis del Cister (austeritat, senzillesa i sobrietat), estigués subjecta al monestir de Gran Selva i fora, a més, fillal de la de Calatrava, encara que totalment independent. El 22 de juliol de 1319, es va fundar de forma oficial l'orde de Santa Maria de Montesa.

Després de cedir l'antic castell musulmà de Montesa a la nova orde, es van dur a terme grans modificacions per adaptar-lo a les noves necessitats conventuals i militars i convertir-lo en un exemple únic d'arquitectura militar i religiosa de la València medieval.

el castell

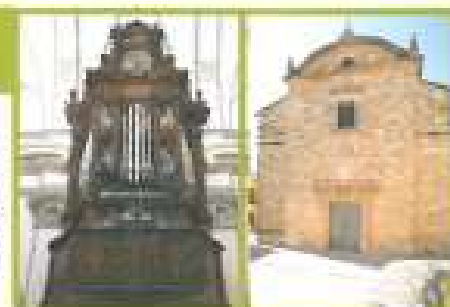

Almàssera de Montesa i Oficina de Turisme

Buscant l'essència del cultiu de l'olivera i l'elaboració de l'oli, l'Almàssera de Montesa mostra el seu procés de producció a través de la recuperació de la maquinària i una cuidada exposició didàctica. A més l'edifici també acull les dependències de l'Oficina d'Informació Turística.

Església de l'Assumpció

Traçada pel matemàtic Juan Aparicio en 1693 i conllosa en 1702, conserva un interessant patrimoni moble: pintures dels segles XVI al XVIII, peces d'orfebreria, una pica gòtica i un magnífic orgue construït en 1744, únic en la comarca.

Museu Parroquial

Construït durant el primer terç del segle XVII, atresora elements arquitectònics que formaven part, en origen, del castell, i obres pertanyents a la parròquia. En ell podem admirar, entre altres objectes, escuts, claus de volta, llenços i gravats dels segles XVIII al XIX.

Casa de la Vila

Edificada durant la primera mitat del segle XVII, és una austera construcció realitzada amb carreus de pedra i atri porticat que alberga les dependències del govern local. Conserva una maça de cerimonial amb decoració renaixentista datada en 1605.

Altres llocs d'interés

Casa Abadía: Edificada durant la segona mitat del segle XVI, destaca la seua sòlida frontera de carreus. Conserva la tradicional tipologia d'algunes cases de Montesa, amb paviment de pedra, àmplies estades, celler i hort.

Ermita de Sant Sebastià: S'hi troba al costat de l'actual cementeri. El seu interior estava presidit per un retaule de 1559 dedicat a Sant Sebastià, pintat per Gaspar Requena i hul a l'església parroquial de Montesa.

Ermita de la Santa Creu: Coronant el cim d'una muntanya, es tracta d'una petita ermita de traces senzilles i coberta amb volta de canó rebaixada, els orígens de la qual caldria remuntar al segle XVI.

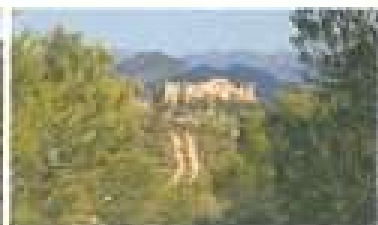
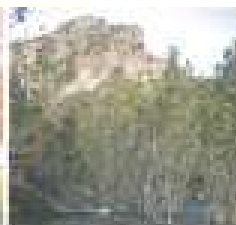
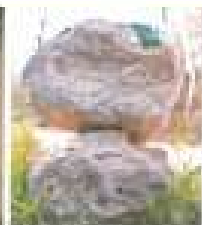
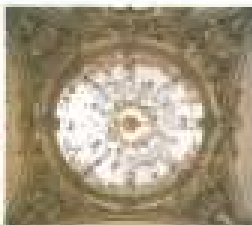
Ermita del Calvari: És l'ermita més interessant de Montesa des del punt de vista arquitectònic, amb planta de creu, cúpula i capçalera semioctogonal, va ser edificada durant la primera mitat del segle XVIII.

Casa dels Frares: També coneguda com *Casa de la Arboleda*, va ser construïda per l'orde de Montesa com a casa de llaurança a principis del segle XVIII i en ella es van refugiar els religiosos de l'Orde després del terratrèmol que va assolir el castell en 1748.

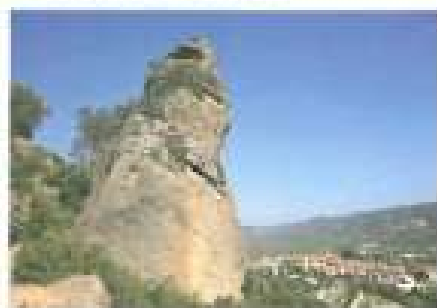

Casa de la Marquesa: Se situa a les afores de la població, al costat de l'autovia, i va ser reformada durant l'últim terç del segle XIX. La frontera remata amb una balaustrada de ceràmica, interrompuda per acollir un escut nobiliari.

Naturallesa

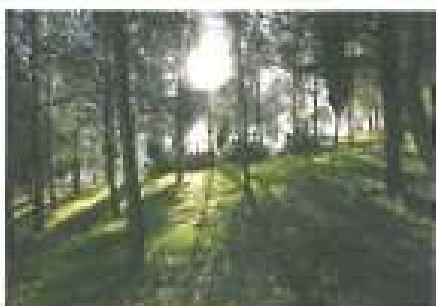
Al costat del castell s'eleva **La Mola**, amb dues grans roques: el **Torno Gros** i la **Pedra Senyora**, aquesta última origen de llegendes, la singularitat de les quals ja va ser descrita pels cronistes Vicià, Escolano, el botànic Cavanilles, i altres.

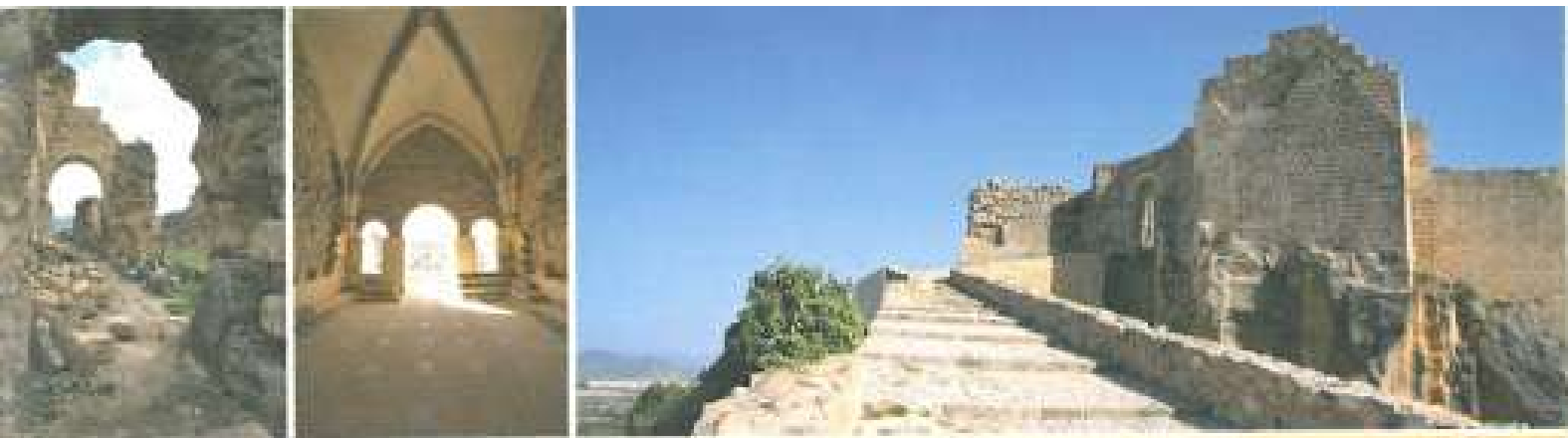
El barranc de la **Font Santa** se situa al costat de l'**ermita del Calvari**, on a més es pot visitar una cova que es va interpretar com a temple consagrat a les nimfes.

Als peus de la **Serra Grossa** discorre el **riu Canyoles**. El barranc de **La Fos** és un dels paratges més singulars de la zona; una vegada allí, es pot visitar la **Font del Meló**.

Limitant amb Aielo de Malferit, es localitzen els pics de **La Solana** (694 m.), la **Ferradura** (676 m.) i el **Tossal dels Poisos** (684m.).

El castell de Montesa és de planta poligonal. S'assenta sobre una gran roca les parets de la qual, llises i verticals, es van treballar per adaptar-les a les noves necessitats.

Per a la seua construcció, es van utilitzar grans carreus de pedra de forma rectangular, que es van col·locar de manera regular formant un aparell isodòmic, que proporciona gran robustesa i uniformitat al mur.

Al castell s'accedeix mitjançant una rampa en colze, d'herència islàmica, que acaba junt a la porta d'accés amb una passarel·la de fusta, en origen pont llevadís.

Existien dues zones diferenciades: l'àrea militar i la conventual.

La zona de ponent, reservada per a les funcions militars, acull les restes d'algunes dependències com el forn, les caballerisses, els magatzems, una cisterna i la torre de l'homenatge, amb escut de l'Orde.

Els espais estrictament religiosos s'alcen a llevant, una zona de recolliment i clausura reservada únicament per als frares, on se situen el claustre, la sala capitular, la sagristia i l'església. Al costat del pati de la cisterna se situava el refectori i en la zona oposada a aquest, les habitacions dels religiosos.

Els frares clergues, ordenats sacerdots, s'ocupaven de la litúrgia en el castell de Montesa, dels priorats de l'Orde i de les parròquies del senyoriu, mentre que els cavallers es dedicaven, teòricament, a la guerra.

El sotscomanador realitzava les funcions d'alcaid del castell i el sotscloauer era l'encarregat de la jurisdicció temporal a Montesa i Vallada. El Mestre, càrrec electiu i vitalici, era l'autoritat suprema de l'Orde. Atorgava les comandes, conferia hàbits i prioritats, i administrava la justícia. La dignitat de Mestre va passar als reis de la monarquia hispànica el 8 de desembre de 1592, des d'aleshores *administradors perpetus de l'Orde per autoritat apostòlica*.

En 1748 dos terratrèmols van ocasionar l'enfonsament del castell-convent de Montesa. Els frares supervivents es traslladaren a l'església del Temple, a València, que pertanyia a l'Orde, abandonant, en conseqüència, el castell.

El 13 d'abril de 1926, a instàncies d'alguns cavallers de l'orde de Montesa, les restes del castell van ser declarades Monument Nacional.

Anys més tard, en 1970, la propietat del castell va passar a l'Ajuntament de Montesa.

Des de la dècada dels noranta s'han dut a terme diverses intervencions, que a hores d'ara han permès la recuperació de l'accés original, la reconstrucció de la sala capitular i la consolidació d'importants estructures.

Per a saber-ne més:
www.montesa.es
www.museumontesa.com

TOURIST INFO MONTESA

Carrer Fernando Villa Pedroso, 5 | 46692 Montesa

Telèfon | 96 229 90 80

Telèfon oficines municipals | 96 229 90 02

www.montesa.es

